

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТЕЙКХОЛДЕРІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій

протокол від «28» січня 2021 р. № 5

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій
А. ШАЙКАН

«28» січня 2021 р.

Введено в дію наказом
від «28» січня 2021 р. № 11

Кривий Ріг
2021 р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм (далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує взаємовідносини між зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами у Державному університеті економіки і технологій (далі – Університет) з урахуванням положень національної моделі та концепції Європейського простору вищої освіти. Положення є складовою частиною внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності Університету.

1.2. Положення розроблено на підставі:

1.2.1. Стандартів і рекомендацій:

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) (2015);

ДСТУ ISO 9001:2015. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України;

1.2.2. Законів України:

- «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;

- «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;

«Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII

- «Про зайнятість населення» від 05.07.2012 № 5067-VI;

1.2.3. Постанов Кабінету Міністрів України:

- «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266;

- «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011р. № 1341 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519)

- «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08. 2015 р. № 579;

- «Деякі питання запровадження зовнішнього незалежного оцінювання і моніторингу якості освіти» від 14.12.2016 р. № 1033;

1.2.4. Наказів Міністерства освіти і науки України:

- «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», від 11.07.2019 № 977;

- «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки» від 18.01.2018 № 54;

- «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи» від 16.10.2009 № 943;

1.2.5. Нормативних документів Університету:

- «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті економіки і технологій»;

- «Положення про освітні програми Державного університету економіки і технологій» від 26.11. 2020 № 178;

- інших внутрішніх нормативних документів Університету.

1.3. Положення визначає загальні правові й організаційні засади функціонування інституції стейкхолдерів освітніх програм спеціальностей усіх рівнів освіти.

1.4. У Положенні використовуються спеціальні терміни на додаток до термінології, визначеної у «Положенні про освітні програми Державного університету економіки і технологій», зокрема:

Анкетування – метод отримання інформації шляхом письмових відповідей респондентів на систему стандартизованих питань попередньо підготовлених бланків-

анкет. Анкетування може проводитися дистанційно за допомогою інструментів Google. Анкетування належить до групи методів, яка має загальну назву «Опитування».

Інтерв'ю – бесіда, побудована за певним планом через безпосередній контакт інтерв'юєра з респондентом із обов'язковою фіксацією відповідей.

Процедура – офіційно встановлений порядок здійснення освітньої діяльності в університеті, послідовність дій стейкхолдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесення пропозицій щодо покращення якості вищої освіти та освітньої діяльності Університету.

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності та освітньо-професійної програми.

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) освітніх програм Університету – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, можуть впливати на досягнення нею своїх цілей і на її роботу в цілому, залежать від неї і внесок яких є основою успіху даної структури.

Стейкхолдери внутрішні – різні категорії осіб, що отримують освіту, і їх батьки, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний та адміністративно-управлінський персонал. Зокрема:

- здобувачі вищої освіти та інші особи, які отримують освітні послуги у закладах вищої (фахової передвищої) освіти;
- наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники;
- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу в рамках реалізації освітньо-професійних програм;
- навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал;
- первинні профспілкові організації, які здійснюють правовий, соціально-економічний захист членів профспілки у процесі здійснення освітньої діяльності.

Стейкхолдери зовнішні – це особи, організації або їх групи, які зацікавлені у провадженні освітньої діяльності та якісній підготовці фахівців вищим навчальним закладом. До них належать:

- держава, яка визначає пріоритетні напрямки розвитку освіти і соціуму в цілому, окреслює стратегію розвитку його людських ресурсів і пріоритетних галузей, здійснює нормативно-правове регулювання діяльності закладу вищої освіти та основне замовлення на підготовку фахівців вищої (передвищої) освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;
- центральні й регіональні органи державної влади;
- територіальні громади, органи місцевого самоврядування, які зацікавлені у розвитку локального ринку праці;
- замовники і споживачі освітніх послуг (організації, установи, юридичні та фізичні особи);
- роботодавці (великі, середні й малі підприємства та організації різних форм власності і сфер діяльності), що зацікавлені в компетентних фахівцях, які відповідають сучасним вимогам ринку праці;
- абітурієнти і їх батьки, які перебувають на стадії вибору закладу вищої освіти;
- випускники закладу вищої (фахової передвищої) освіти;
- освітні установи різних типів, видів і рівнів акредитації, що знаходяться у регіоні розміщення Університету;
- кадрові агентства, зацікавлені у підборі висококваліфікованих фахівців;
- різноманітні самоврядні громадські організації та об'єднання, які опосередковано пов'язані з системою освіти (творчі спілки, професійні об'єднання, політичні партії, етнічні та інші соціальні групи), що зацікавлені у розвитку соціального партнерства з Університетом;

- професійні спілки, які мають інтерес у провадженні освітньої діяльності на засадах суспільної солідарності;
- національні та міжнародні агенції із забезпечення якості освіти;
- інвестори, донори і благодійники, які зацікавлені у розвитку наукових досліджень й інноваційних технологій, та організації-партнери у реалізації державних і міжнародних програм з розвитку освіти і соціуму.

Якість вищої освіти – це відповідність результатів навчання до вимог, встановлених законодавством, відповідним стандартам вищої освіти та /або договору про надання освітніх послуг.

1.4. Діяльність стейкхолдерів поширюється на спеціальність, кафедри, факультети і навчально-наукові інститути, де безпосередньо відбувається забезпечення освітньої діяльності та освітнього процесу, шляхом надання пропозицій щодо формування, моніторингу й оновлення діючих і розроблення нових освітніх програм.

1.5. Дія цього Положення поширюється на освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти на початковому (короткому циклі), першому (бакалаврському), другому (магістерському) рівнях вищої освіти.

1.6. Положення запроваджується в дію наказом ректора Університету.

2. ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ ЩОДО УПРАВЛІННЯ МЕРЕЖЕЮ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

2.1. Університет реалізує політику єдиної системної комунікації зі всіма стейкхолдерами. Комунікація із ними включає в себе короткострокові і довгострокові взаємодії, характер яких визначається пріоритетними напрямками діяльності Університету.

2.2. Робота Університету зі стейкхолдерами базується на принципах взаємної відкритості, залученості, партнерства, довіри, чесності, доступності, неупередженості і прозорості, незалежно від їхнього власного досвіду і компетенції.

2.3. Зовнішні стейкхолдери залучаються з підприємств та установ, де застосовуються інновації у технології, управлінні й економічній діяльності, з якими Університет налагодив зв'язки, а здобувачі вищої освіти мають можливість проходження виробничої практики та/або дуального навчання з подальшим працевлаштуванням. Метою їх залучення є проведення експертної оцінки якості освітніх програм.

2.4. Зовнішні стейкхолдери рецензують освітні програми в частині фахової підготовки, але не втручаються у процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання із інтегральних і загальних компетентностей здобувачів вищої освіти.

2.5. Внутрішні стейкхолдери беруть участь у моніторингу якості освітніх програм спеціальностей, силабусів навчальних дисциплін, організації освітнього процесу і не втручаються у процедуру здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання здобувачів вищої освіти.

2.6. З метою створення довгострокового позитивного впливу і підвищення ефективності діяльності стейкхолдерів із забезпечення якості освіти створюється пул

стейкхолдерів (зовнішніх і внутрішніх) як прозоре об'єднання конкретних поглядів, компетенцій і навичок.

2.7. Університет систематично підвищує ефективність взаємного співробітництва із стейкхолдерами і власну конкурентоспроможність в умовах сучасного освітнього ринку.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ

3.1. Мета Положення про стейкхолдерів освітніх програм полягає у наданні нормативних підстав для забезпечення координації дій зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, спрямованих на удосконалення і покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку показників якості вищої освіти в Університеті.

3.2. Завданням Університету є ефективне функціонування і розвиток на основі збереження і розширення контингенту здобувачів вищої освіти, зростання попиту на випускників на ринку праці, підвищення рівня професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників, активізації міжнародної освітньої та наукової діяльності, забезпечення фінансової незалежності, високого рейтингу і збереження гідного іміджу в освітньо-науковому просторі.

3.3. Інтересами та очікуваннями стейкхолдерів освітніх програм Університету є:

- для держави – забезпечення якісної освіти полягає в підготовці майбутніх фахівців різних галузей, різнобічній і сучасній підготовці громадян до викликів і ризиків сучасності та майбутнього, їх патріотичному вихованні, толерантності, знятті соціальної напруги і мінімізації конфліктів, подоланні соціальних проблем, зокрема, безробіття і бідності;

- для бізнесу – важливе значення має формування компетентного фахівця, який відповідає вимогам сучасного ринку праці з актуальним набором професійних компетентностей і знань і сформованим набором soft-skills;

- для місцевої громади – розвиток можливостей самозайнятості та індивідуального підприємництва, що знімає соціальну напругу на локальному ринку праці й дозволяє формувати доходи місцевих бюджетів;

- для здобувачів освіти – можливість отримання сучасної і якісної освіти, сприятливих умов для особистісного розвитку і навчання, збереження фізичного і психічного здоров'я, задоволення запитів у самореалізації в суспільстві;

- для науково-педагогічних, педагогічних працівників, інших співробітників Університету – можливість особистісної самореалізації і розвитку наукових інтересів, гарантії зайнятості, гідні умови праці, матеріальне, інформаційне і технічне забезпечення освітньої і наукової діяльності, можливість підвищення кваліфікації;

- для замовників освітніх послуг – задоволення запитів в отриманні якісної освіти, відкритості й доступності інформації, прозорості конкурсів.

3.4. Завдання інституції стейкхолдерів (груп впливу):

Внутрішніх стейкхолдерів:

- об'єднувати зусилля всіх зацікавлених груп для реалізації Університетом своєї місії і стратегії розвитку, покращення якості освітніх послуг, встановлення партнерських відносин і створення соціального капіталу;

- формувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, відкритості, прозорості, законності, підзвітності, неупередженості та достовірності інформації;

- сприяти налагодженню довірчих стосунків всередині Університету з метою управління ризиками і покращення розуміння щодо очікувань стейкхолдерів;

- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи;
- сприяти покращенню побутових умов, надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти та науково-методичного і матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- комплексно взаємодіяти із зовнішніми стейкхолдерами з метою забезпечення конкурентоспроможності Університету, покращення репутації і формування позитивного іміджу на ринку освітніх послуг;
- регулярно підвищувати рівень професійної кваліфікації для забезпечення якості освітніх послуг.

Зовнішніх стейкхолдерів:

- сприяти утвердженню в суспільстві принципів відкритості, участі, партнерства, довіри, чесності й доступності в соціальних комунікаціях між різними групами впливу;
- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій в освітньому процесі;
- сприяти проходженню всіх видів практик і дуального навчання;
- систематично комунікувати із внутрішніми стейкхолдерами з метою формування позитивного іміджу Університету на ринку освітніх послуг і з питань удосконалення його політики соціальної відповідальності;
- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти і набуття необхідних компетентностей;
- формувати позитивну громадську думку про Університет, сприяти розвитку його іміджевого потенціалу і створенню репутації на ринку освітніх послуг, працюючи на упередження репутаційних ризиків і реагуючи на актуальні виклики зовнішнього середовища.

4. НАПРЯМИ ВПЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ

4.1. На інституційному рівні Університету стейкхолдери мають право впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових складових освітнього процесу в Університеті;
- організацію вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів вищої освіти до академічного життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту Університету та ін.);
- покращення роботи університетських сервісів (кафедра, деканат, Центр студентських комунікацій, Центр менеджменту якості вищої освіти, органи студентського самоврядування, Вчені ради університету (інститутів/факультетів) та ін.);
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок із потенційними роботодавцями, організацію і рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності, комісій з питань етики та академічної доброчесності, розвитку студентських організацій, гуртків, секцій, товариств та ін.

На інституційному рівні інституту/факультету стейкхолдери мають право впливати на:

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм спеціальностей і їхній зміст;

- оцінку якості професорсько-викладацького складу за такими напрямками діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково-дослідна, навчально-методична та організаційна робота, міжнародна мобільність;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетентностей, зазначених в освітній програмі;
- якість матеріально-технічної бази спеціальності;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи і можливість участі здобувачів вищої освіти в академічній мобільності, наукових проєктах, конференціях, публікаціях та ін.;

4.2. Здобувачі вищої освіти мають право брати участь в обговореннях, опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки та пропозиції, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення належного рівня якості освіти.

5. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Вплив внутрішніх стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- через участь в організаційно-адміністративних утвореннях на рівні Університету та його підрозділів (вчена рада Університету, вчена рада інституту, приймальна комісія, стипендіальна комісія, конференція трудового колективу, комісія з питань поселення в гуртожиток);
- через органи студентського самоврядування;
- колективно (ініціативні групи, академічні групи, академічний потік);
- індивідуально.

5.2. Вплив зовнішніх стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- через участь у роботі тимчасових експертних груп щодо обговорення змісту й актуальності освітніх програм, доцільності запровадження нових освітніх програм і форм/методів навчання;
- через опитування (анкетування) щодо важливих аспектів забезпечення якості освіти та підготовки фахівців в Університеті;
- через участь у нарадах, семінарах, науково-практичних форумах з питань підвищення якості освіти та актуальних проблем бізнесу;
- через участь в організації навчальних тренінгів з питань актуалізації форм і методів навчання і практичної підготовки, адекватних вимогам сьогодення та конкретного роботодавця;
- індивідуально.

5.3. Вивчення пропозицій стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в Університеті може здійснюватися у різних формах (таємне/відкрите, паперове/дистанційне за допомогою Google-інструментів):

- опитування, репрезентативне опитування;
- анкетування;
- дискусія;
- бесіда;
- інтерв'ю;

- скринька для пропозицій;
- відкритий форум з учасниками освітнього процесу і т.ін.

5.4. Спонування внутрішніх стейкхолдерів до проведення опитувань здобувачів вищої освіти щодо покращення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

5.5. Участь внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення і покращення якості освіти через їх співпрацю з відповідальними за певну процедуру і захід. Відповідно до процедур, проректори Університету, директори інститутів і їх заступники, декани і їх заступники, завідувачі кафедр, керівники проєктної групи (гарант) з розробки освітніх програм, викладачі, куратори, керівник Центру менеджменту якості вищої освіти, керівник Центру студентських комунікацій, структурні підрозділи, що забезпечують супровід освітнього процесу.

5.6. Зобов'язання Університету є забезпечення прозорості і публічності опитувань здобувачів вищої освіти (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті Університету).

5.7. Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на ректораті та Вченій раді університету, інститутів.

5.8. Покладання контролю над виконанням рішень ректорату та вченої ради Університету щодо врахування пропозицій стейкхолдерів з удосконалення процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти з цих питань.

5.9. Забезпечення якості освіти в Університеті здійснюється з обов'язковим виконанням наступної послідовності процедур і дій:

5.9.1. Управління процесом забезпечення якості вищої освіти здійснює Центр менеджменту якості вищої освіти наступним чином:

а) забезпечення прозорого механізму обрання студентських представників до ініціативних груп (фокус-групи);

б) організація підтримки стейкхолдерів у розвитку їх компетентності в процедурах забезпечення якості вищої освіти (забезпечення системи тренінгів, семінарів та ін.).

5.9.2. Вимірювання й аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо окремих компонентів освітньої діяльності Університету здійснюється співробітниками інститутів, деканатів, кафедр, ініціативними групами внутрішніх стейкхолдерів, із залученням, при необхідності, незалежних експертів.

5.9.3. Виконання заходів щодо удосконалення процесів забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

5.10. Структурні підрозділи університету за відповідними напрямками діяльності повинні:

– обмінюватися інформацією щодо проблемних питань процесів забезпечення якості вищої освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з внутрішніми стейкхолдерами на рівні відповідальності (структурні підрозділи університету);

– впроваджувати пропозиції зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів і публічно висвітлювати результати їх діяльності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Відповідальним за внутрішню систему оцінювання якості вищої (фахової передвищої) освіти є Центр менеджменту якості освіти Університету.

6.2. Це положення затверджується вченою радою Університету і набирає чинності з дати введення його в дію наказом ректора Університету.

6.3. Зміни і доповнення до цього положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради 27.01.2021 року (протокол № 3)

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної,
навчальної роботи і міжнародних зв'язків

Сергій ГУШКО

Проректор з науково-педагогічної і виховної роботи

В. ОРЛОВ

Начальник юридичного відділу

О. СЛІСАРЕНКО